

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Centraal Informatiepunt

Den Haag, 25 april 2002

Aan de leden en de plv. leden van de
Vaste Commissie voor Economische Zaken

OVERZICHT van stemmingen in de Tweede Kamer betreffende wetsvoorstel:

26568 Wijziging van de Rijksoctrooiwet, de Rijksoctrooiwet 1995 en de Zaaizaad- en
(R1638) Plantgoedwet ten behoeve van de rechtsbescherming van biotechnologische
 uitvindingen

EINDSTEMMING WETSVOORSTEL: het wetsvoorstel is op 23 april 2002 aangenomen door de Tweede Kamer. SP, PvdA, D66, CDA, ChristenUnie en SGP stemden voor.

AANGENOMEN EN OVERGENOMEN AMENDEMENTEN

Diverse artikelen

23 (Poppe)

Dit amendement strekt ertoe om zgn. «biopiraterij» te voorkomen; d.w.z. het gebruiken van (kennis van) natuurlijk aanwezige genetische materialen waarvan de werking al geruime tijd bekend en in gebruik is.

Aangenomen, voor: SP, GroenLinks, PvdA, CDA, ChristenUnie en SGP

Diverse artikelen

14 (Stellingwerf)

Dit amendement bewerkstelligt dat commerciële exploitatie van menselijke embryo's onder alle omstandigheden in strijd is met de openbare orde of goede zeden. De huidige tekst van het wetsvoorstel laat de mogelijkheid van commerciële exploitatie anders dan voor industriële of commerciële doeleinden open.

Aangenomen, tegen: D66 en VVD

Amendementen zijn in de volgorde van stemming – op artikelnummer – weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties.

Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

Diverse artikelen

11 (Witteveen-Hevinga)

Dit amendement geeft aan dat planten en dieren niet geoctrooieerd kunnen worden. De commerciële exploitatie van uitvindingen ten aanzien van planten of dieren in strijd is met de openbare orde of goede zeden, als bedoeld in het eerste lid van artikel 5, eerste lid, onderdeel a, van de Rijsoctrooiwet resp. artikel 3, eerste lid, onderdeel a, van de Rijsoctrooiwet 1995. Wel kunnen werkwijzen met betrekking tot planten of dieren geoctrooieerd worden. Met dit amendement wordt derhalve aangesloten bij de interpretatie die thans wordt gegeven aan het huidige artikel 3, onderdeel b, van de Rijsoctrooiwet 1995.

Aangenomen, tegen: D66 en VVD

Diverse artikelen

16→37 (Stellingwerf)

Dit amendement strekt ertoe dat uitvindingen waarvan de toepassing ernstige schade aan het milieu of aan de gezondheid van mensen, dieren of planten toebrengt, niet vatbaar zijn voor octrooi omdat zij in strijd zijn met de openbare orde of goede zeden. De tekst sluit nauw aan bij artikel 27, tweede lid, van de TRIPs-overeenkomst.

Met algemene stemmen aangenomen

Diverse artikelen

12 (Van der Hoeven en Witteveen-Hevinga)

Dit amendement geeft de mogelijkheid om de lijst met onethische uitvindingen die niet geoctrooieerd kunnen worden, verder uit te breiden. Omdat het biotechnologisch onderzoek en de discussie over de ethische toelaatbaarheid daarvan in ontwikkeling zijn, kunnen vanwege het voortschrijdend inzicht in de toekomst andere uitvindingen dan die al in de lijst genoemd zijn, onethisch worden gevonden. Dat kan blijken uit de strijdigheid die optreedt met ethische en morele beginselen die in een lidstaat, in casu Nederland, worden erkend, of als een bepaalde uitvinding door de (Europese of nationale) rechter in strijd met de openbare orde of de goede zeden wordt verklaard.

Met algemene stemmen aangenomen

Diverse artikelen

13→38 (Witteveen-Hevinga c.s.)

Het doel van dit amendement is het bevorderen van een zo concreet mogelijke omschrijving van de uitvinding waarvoor een octrooi wordt verleend. Hiermee wordt voorkomen dat ruw DNA-materiaal geoctrooieerd kan worden waarmee een octrooihouder een zodanig breed monopolie zou verkrijgen op later gevonden functies dat het innovatieproces belemmerd zou worden en waardoor het octrooisysteem contraproductieve effecten met zich mee zou brengen. Het amendement neemt daarom de overwegingen 22, 23 en 24 bij de richtlijn op in het wetsvoorstel om artikel 5, derde lid, nader te preciseren.

Met algemene stemmen aangenomen

VERWORPEN, INGETROKKEN EN/OF VERVALLEN AMENDEMENTEN

Diverse artikelen

15 (Udo)

Dit amendement stelt zeker dat octrooien op plantaardig propagatiemateriaal, zoals zaad en stekjes, niet in de weg staan aan het ontwikkelen van plantenrassen. Als een kweker op rechtmatige wijze plantaardig propagatiemateriaal waarop een octrooi rust, heeft verkregen, kan hij daarmee nieuwe plantenrassen ontwikkelen, zonder dat voor die ontwikkeling een octrooilicentie vereist is. Als de kweker het nieuwe plantenras wil exploiteren, is wél vereist dat de octrooihouder een licentie verleent voor het exploiteren van zijn geoctrooieerde uitvinding die in dat plantenras is verwerkt. Op grond van het voorgestelde artikel 57, vijfde lid, van de Rijsoctrooiwet 1995 kan onder voorwaarden ook een dwanglicentie worden verleend.

Ingetrokken

Nieuw artikel IIIa

17 (Witteveen-Hevinga c.s.)

De Nederlandse staat heeft een verzoek tot nietigverklaring van de richtlijn ingediend bij het Hof van Justitie. Deze procedure loopt momenteel. Tussen het moment waarop de richtlijn geïmplementeerd wordt en waarop deze eventueel vernietigd wordt, kunnen octrooien zijn verleend voor biotechnologische uitvindingen. Om de kans op eventuele schadeclaims te verkleinen, als de richtlijn nietig wordt verklaard, wordt bovenstaande vernietigingsprocedure toegevoegd aan het wetsvoorstel.

Ingetrokken

Diverse artikelen

9→18 (Stellingwerf en M.B. Vos)

Dit amendement heeft tot doel te voorkomen dat werkwijzen, waarbij landbouwgewassen zodanig genetisch gewijzigd worden dat slechts eenmalig gebruik mogelijk is doordat zaai- of pootgoed afkomstig van de eerste generatie steriel is gemaakt – het zogenaamde terminator zaai- of pootgoed – voor octrooiëring in aanmerking komen. Ongewenste machtsverhoudingen waardoor boeren afhankelijk worden van zaadveredelingsbedrijven en/of -leveranciers kunnen hiermee worden voorkomen.

Verworpen, voor: SP, GroenLinks, CDA, ChristenUnie en SGP

Diverse artikelen

10→19 (Stellingwerf en M.B. Vos)

Dit amendement heeft tot doel te voorkomen dat werkwijzen tot genetische wijziging van landbouwgewassen die beogen de groei-kracht, het weerstandsvermogen of het in werking treden van specifieke genetische kenmerken van een plant afhankelijk te maken van een chemische of andere externe regulator, voor octrooiëring in aanmerking komen. Ongewenste machtsverhoudingen waardoor boeren afhankelijk worden van zaadveredelingsbedrijven en/of -leveranciers kunnen hiermee worden voorkomen.

Verworpen, voor: SP, GroenLinks, CDA, ChristenUnie en SGP

MOTIES

25 (Stellingwerf) over het schorsen van de richtlijn door het Europese hof tot de besluitvorming over het verzoek tot nietigverklaring

Verworpen, voor: SP, GroenLinks, CDA, ChristenUnie en SGP

33 (Stellingwerf en Van den Berg) over het niet kunnen octrooieren van een deel van een menselijk lichaam met inbegrip van een sequentie of een partiële sequentie van een gen

Aangenomen, voor: SP, GroenLinks, PvdA, CDA, ChristenUnie en SGP

34 (Stellingwerf en Van den Berg) over het ratificeren van het Internationale verdrag voor plantaardig genetisch materiaal voor voedsel en landbouw

Verworpen, voor: SP, GroenLinks, CDA, ChristenUnie en SGP

35 (De Haan c.s.) over het waarborgen dat er geen octrooi kan worden verleend op (delen van) het menselijk lichaam

Aangenomen, tegen: VVD

36 (Poppe) over het niet mogen octrooieren van levend materiaal

Verworpen, voor: SP